

Arenguvestlused õpilase ja lapsevanemaga

Järva-Jaani Gümnaasiumis / Peetri Koolis

Kehtestatud direktori käskkirjaga 18.03.2015 nr 13 /1.1-6

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 37 kohaselt viiakse läbi koolis arenguvestlus õpilasega ja lapsevanemaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul, mille üldeesmärk on õpilase arengu toetamine. Arenguvestlusel õpilase ja vanemaga lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.
- 1.2. Arenguvestlus on regulaarne, läbimõeldud ja ettevalmistatud vestlus, kus arutatakse õpilase hetkeseisundit, tulevikuplaane, õppekavas kirjeldatud pädevuste omandamise võimalusi, mis aitavad õpilasel elus paremini toime tulla, ning lepitakse kokku tulevase perioodi tegevuse suhtes.
- 1.3. Arenguvestluse käigus arutatakse, kuidas saavad kõik osapooled – õpetaja, õpilane, lapsevanem – õpilase püstitatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidata.
- 1.4. Arenguvestlus on õpetaja – õpilase ja lapsevanema arvamuste vahetus, mis peab viima üksteise paremale mõistmisele ja suurendama õpilase õpitahet. Arenguvestluse ajaks on nii õpilane kui õpetaja läbi mõelnud, mida soovitakse seoses õpilase isikliku arenguga arutada.

II. ARENGUVESTLUSE EESMÄRGID

- 2.1. Arenguvestluse laiemaks eesmärgiks on saavutada õppekavas sätestatud kasvatusesmärgid kodu ja kooli vahelises koostöös.
- 2.2. Arenguvestluste kitsamad eesmärgid on:
 - 1) aidata õpilasel analüüsida ning hinnata oma edusamme, õpitulemusi ja käitumist;
 - 2) aidata tal koostada järgmiseks õppeperioodiks plaan, kuidas ületada võimalikke raskusi või mida teha oma annete arendamisel;
 - 3) leppida lapsega kokku tema järgneva õppeperioodi eesmärkides, et kool ja kodu teda nende saavutamisel võimalikult palju toetada saaksid;
 - 4) aidata lapsel saavutada kõrget enesehinnangut ja väarikustunnet;
 - 5) luua ja hoida häid suhteid kooli, õpilaste ning lapsevanemate vahel;
 - 6) ennetada tekkida võivaid probleeme lapse käitumises, õppimises ja arengus;
 - 7) nõustada ja aidata last ning lapsevanemaid õppimise, õpetamise ja kasvatamise valdkondades;
 - 8) suunata õpilast ise analüüsima, hindama ja kavandama oma tegevust;
 - 9) õpetada last ise vastutama ja oma õppetööd jälgima;
 - 10) suunata last üha julgemini eesmärke püstitama ja neid saavutama;
 - 11) aidata õpilast edasise haridustee planeerimisel;
 - 12) saada vastastikust tagasisidet lapse arengu toetamiseks.

III. ARENGUVESTLUSE LÄBIVIIMINE

- 3.1. Arenguestluse õpilase ja tema vanemaga viib läbi klassijuhataja vähemalt üks kord õppeaasta jooksul.
- 3.2. Arenguestlusel osaleb piiratud teovõimega õpilase puhul lapsevanem(ad), gümnaasiumi õpilase puhul vajadusel lapsevanem; õpilane ja klassijuhataja, vajadusel ka kutsutud aineõpetaja.
- 3.3. Klassijuhataja koostab enne esmast arenguestlust õpilasele ja lapsevanemale eneseanalüüsilehed ja edastab need vähemalt üks nädal enne arenguestluse toimumist eelnevaks täitmiseks. Vajadusel võib eneseanalüüsi lehti kasutada ka korduvate arenguestluste puhul.
- 3.4. Arenguestluste läbiviimiseks koostab klassijuhataja ajagraafiku. Teated arenguestluse kohta edastab klassijuhataja kodudesse enne toimumise tähtaega koos küsimustikega. Klassijuhatajal on õigus ettenägematute, kuid põhjendatud asjaolude ilmnemisel ja kokkuleppel lapsevanemaga muuta arenguestluse aega.
- 3.5. Arenguestlus tuleb läbi viia privaatses kohas ilma segavate asjaoludeta. Klassijuhataja tutvustab arenguestlusel kasutatavaid vorme ning läbiviimise protseduuri.
- 3.6. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga kontakti, et leppida kokku arenguestluse aeg või vanem ei ole teistkordselt ilmunud arenguestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset vallavalitsust, kes korraldab vajaduse korral lapse õiguste kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamise.
- 3.7. Arenguestluse käigus võib tekkida vajadus juhendamise järele. Kerkinud küsimustes, mida klassijuhataja ei ole pädev lahendama, kaasatakse arenguestlusesse õpilase nõusolekul teisi koolitöötajaid (õppealajuhataja, aineõpetaja), tugispetsialiste (sotsiaalpedagoog, psühholoog) ning õpilase elukohajärgse vallavalitsuse esindajaid.
- 3.8. Arenguestlusel kasutatavad abistatavad töömaterjalid:
 - 1) arenguestluste küsimustik lapsevanemale ja õpilasele (lisa 1);
 - 2) arenguestluse läbiviimiseks võib klassijuhataja kasutada toetavat küsimustikku (lisa 2)
 - 3) pärast arenguestluse läbiviimist vormistab klassijuhataja arenguestluse allkirjastatud kokkulepped (üks klassijuhatajale, teine lapsevanemale (gümnaasiumi õpilasele)) (lisa 3);
 - 4) õppeaasta lõpus esitab klassijuhataja õppealajuhatajale arenguestluste koondaruande (lisa 4)
 - 5) Klassijuhataja säilitab oma klassi õpilaste kohta allkirjastatud kokkuleppeid oma ülesannete lõppemiseni.
 - 6) Arenguestluste sisu on konfidentsiaalne ega kuulu avalikustamisele.
 - 7) Klassijuhatajal on õigus arenguestlusel kerkinud küsimusi arutada kooli juhtkonna esindajaga.
- 3.9. Õppeperioodi lõpul annab klassijuhataja oma läbiviidud arenguestlustele hinnangu. Hinnangu andmisel tuleb keskenduda järgnevatele küsimustele:

- 1) Kas õpilased ja lapsevanemad teadsid enne eelseisvat arenguveestlust, millest räägitakse?
- 2) Kas arenguveestlus oli keskendunud nende probleemide väljaselgitamisele, mis takistavad õpilasel koolis veelgi paremini õppimast?
- 3) Kas vestlused julgustasid keskenduma lahendustele?
- 4) Kas lahendusteed, milles kokkulepped saavutati, olid vastuvõetavad kõigile osapooltele?

IV. KOORDINEERIMINE JA VASTUTUS

- 4.1. Kogu arenguveestluse ettevalmistamise ja läbiviimise eest kannab vastutust klassijuhataja.
- 4.2. Klassijuhatajal on õigus saada kooli juhtkonnalt igakülgset tuge ja abi arenguveestluste materjalide ettevalmistamisel.
- 4.3. Õpilase eneseanalüüsi tulemused on konfidentsiaalsed. Õpilase eneseanalüüsi tulemusi ei tohi avaldada kolmandatele isikutele. Klassijuhatajale arenguveestlusel teatavaks saanud informatsioon on konfidentsiaalne ega kuulu ilma täiendava vestlusel osalejate kokkuleppeta avaldamisele. Klassijuhatajale arenguveestlusel teatavaks saanud kriminaalse sisuga informatsioon tuleb edastada vastavalt seaduses sätestatud korrale.
- 4.4. Arenguveestluste läbiviimist koolis koordineerib ja teostab kontrolli arenguveestluste koolis läbiviimise üle õppealajuhataja.
- 4.5. Kui õpilasel ja lapsevanemal tekib kaebusi ja küsimusi arenguveestluse läbiviimise kohta või kui nad soovivad apelleerida arenguveestluse tulemust, on neil õigus pöörduda kooli juhtkonna poole.

LISA 1: KÜSIMUSED ARENGUVESTLUSEKS LAPSEVANEMALE

1. Milliseid tugevaid ja nõrku külgi hindate oma lapses?
2. Millised on Teie lapse huvid ja harjumused?
3. Kuidas hindate oma lapse suhet kooliga, klassiga, õpetajatega?
4. Millised on lapse võimalused tegelda oma õppimise ja huvialadega?
5. Kui kaua valmistub Teie laps järgmiseks koolipäevaks?
6. Kui iseseisev on laps õppetöös?
7. Millistes ainetes on Teie laps edukas?
8. Millistes ainetes vajab laps Teie arvates täiendavat õpetust, õpiabi?
9. Millised on lapse kodused kohustused?
10. Millised on Teie lapse juures olulised momendid (eripärad, terviseprobleemid), mida peaksin teadma õpetajana?
11. Kuidas käitub Teie laps konfliktsituatsioonis?
12. Kuidas käitub Teie laps, kui koolis on läinud halvasti (näiteks on saanud halva hinde)?
13. Kuidas reageerite Teie, kui lapsel läheb koolis hästi/halvasti?
14. Mida teete koos perega ja kuidas laps selles osaleb?
15. Milliseid probleeme on kooliskäimisega ette tulnud, milliseid lahendusi näete?
16. Kuidas Teie hindate klassijuhataja tööd?
17. Millised ootused on Teil kui lapsevanemal meie kooli suhtes?
18. Südamelt ära

Lisa 2. ABISTAVAD KÜSIMUSED ÕPILASTELE

(I kooliaste)

1. Mida Sa enda arvates oskad hästi teha?
2. Millised on Sinu huvid, missugustes ringides Sa käid?
3. Missugused on Sinu kodused kohustused?
4. Kui kaua kulub Sul tavaliselt kodus aega õppimisele?
5. Mida ütlevad Su vanemad, kui saad halva hinde?
6. Kuidas saad läbi oma klassikaaslastega? Mida teete koos vahetundides ja pärast tunde?
7. Millised tunnid Sulle meeldivad? Miks?
8. Millised ained on Sulle rasked? Miks?
9. Kui iseseisev Sa oled õppimises, koolikoti pakkimisel, oma asjade korrastamisel?
10. Kuidas saaks õpetaja Sind aidata, et Sul veel paremini läheks?

(II ja III kooliaste, gümnaasium)

1. Mis valmistab Sulle koolis rõõmu?
2. Mis tundub Sulle õppimise juures kõige huvitavam?
3. Mis Sulle õppimise juures kõige vähem meeldib?
4. Kas Sinu hinded näitavad tegelikke teadmisi ja oskusi ning vastavad Sinu võimetele?
5. Millistes ainetes oled edukas?
6. Millistes ainetes ilmnevad raskused?
7. Mida teed, et paremaid tulemusi saada?
8. Milliseid iseloomuomadusi enda juures hindad, millistega ei ole rahul?
9. Millised huvid ja harrastused aitavad Sul ennast arendada?
10. Kuidas käitud, kui näed kaaslaste kiusamist, norimist?
11. Mida Sa koolis muudaksid, kui see sõltuks Sinu soovist?
12. Mida sooviksid muuta enda juures, et edaspidi veelgi edukam/tulemuslikum olla?
13. Millised kodused tegevused võtavad Sul kõige rohkem aega?
14. Kui iseseisev Sa oled õppimises? Kui kaua kodus õpid?
15. Mida ootaksid õpetajatelt, et koos paremaid tulemusi saavutada?

Lisa 3: ARENGUVESTLUSE TULEMUSED
(väljavõtte individuaalse arengu kaardi viimasest peatükist)

Arenguestluse pidepunktid/ Pedagoogilised soovitused

Vanema ja õpilase arvamus lapse õppimisest ja toimetulekust

Sotsiaalpedagoogi või teiste spetsialistide arvamus (vajadusel)

Kokkulepe õpetaja, lapse ja vanema vahel

Kuupäev:

Klassijuhataja (nimi ja allkiri):

Vanema (nimi ja allkiri):

Õpilase (nimi ja allkiri):

Lisa 4: **ARENGUVESTLUSTE KOONDARUANNE**

Järva-Jaani Gümnaasium,klass

Käesoleval õppeaastal viisin läbi arenguestluse (arv) õpilasega.

Neist (mitmel?) arenguestlusel osales üks lapsevanem ja (mitmel?) osalesid mõlemad lapsevanemad.

Arenguestlus jäi läbi viimata järgmiste õpilastega:

Õpilase nimi	Põhjus

Hinnang toimunud arenguestlustele, ettepanekud koolile:

.....

Klassijuhataja (nimi)

Kuupäev